

BÄSTA PARTI I POLITISKA SAKFRÅGOR – JANUARI 2024

Novus undersöker återkommande vilket politiskt parti som anses föra bäst politik i olika politiska sakfrågor. Undersökningen har genomförts på Novus eget initiativ. I rapporten redovisas vilket parti som enligt det svenska folket äger de tio viktigaste politiska sakfrågorna.

Undersökningen är genomförd under perioden 5–9 januari 2024 i åldersgruppen 18–84 år mot ett slumpmässigt individurval av svenska folket. Undersökningen ger därför en god bild av vad svenska folket i undersökt åldersgrupp tycker i frågan. **Ett slumpmässigt urval av befolkningen innebär att vi kan ange felmarginaler och statistiskt säkerställda förändringar.** Vid osäkerhet för hur en siffra ska tolkas, var vänlig kontakta Novus. Antal intervjuer för denna undersökning är 1 016. **Frågan som ställdes var: "Vilket parti tycker du har bäst politik i nedanstående politiska frågor?"**

Kommentar

S sakfrågeägarskap i lag och ordning var kortvarig. Nu är det SD som anses ha bäst politik. Även M har gått fram lite, men att SD tar det från S betyder nog snarare att det S gjorde en stund har fallit bort, och det grova våldet som rapporteras om dagligen inte ser ut att gå ned-Det krävs lösningar som inte regeringen levererar, väljaren lutar mer mot hårdare tag som SD associeras med än den kanske lite mer mångfacetterade bilden som S gick fram på. Dock kvarstår problemet för regeringspartierna, att det endast är M i regeringen som äger några frågor alls av topp 10 viktigaste sakfrågorna. Att sakfrågor främst kretsar kring de tre stora, och S dominerar sakfrågeägarskapet är ett problem för att vinna väljare. Försvarsfrågan som inte gått fram i folkets ögon som en viktig fråga, i alla fall ännu, ägs av M precis som tidigare. Men efter Folk och försvar gick försvarsfrågan upp från en 12:e plats till att hamna på topp 10. På så sätt går M lite framåt i väljarnas ögon. Men utmaningen än så länge ur ett politiskt sakfrågeägarskap är att politik och militär säger att medborgaren skall vara beredd. Fokus på en ökad sårbarhet och inte att beredskapen blir starkare. Så det blir en reell hotfråga och ytterligare en risk utöver alla andra för medborgaren. Alltså risken för krig hamnar på individens lista tillsammans med sämre ekonomi, höga räntor, pandemi, oro för grova brott. Inte att det är en fråga som politik och militär har bättre kontroll över. Natoansökan gjorda att frågan sjönk i viktighet. Och att ÖB nu säger att medborgaren måste vara beredd att rycka in, och Statsministern säger att det är en del av medborgarskapet. Ytterligare krav, men vad levererar staten FÖR medborgaren? Listan kan upplevas bli kortare och kortare. För att vinna ett sakfrågeägarskap för förtroendevalda i en representativ demokrati måste frågor hanteras, inte bara informeras om att de inte kan hanteras av den statsapparatur som partierna fått ansvar att förvalta på medborgarnas mandat.

S tappar också i skolfrågan, det är en statistiskt säkerställd nedgång på 8 procentenheter jämfört med november. Men inget annat parti tar dess plats som bäst. Vilket är anmärkningsvärt. Skolan upplevs vara ohanterad av de politiska partierna. Den näst viktigaste politiska sakfrågan av väljarna. I och för sig var det precis som kring lag och ordning en lite högre topp i november för S, och det kanske kan förklaras av jul och nyår då det mer varit fokus på händelser och inte så mycket kommentarer från politikerna som kanske också firat jul och nyår. Men även det en påminnelse om att sakfrågeägarskapet är volatilt och kan försvinna om man inte upprätthåller sin position i väljarnas ögon. En anledning till varför väljarrörligheten är så hög som den är och med det snabba ombytliga nyhetsfokus som är riskerar samhällsfrågor komma i skymundan. Som t.ex. skolan då där S hade en topp innan jul.

Utöver lag och ordning och skolfrågan är det små förändringar jämfört med föregående undersökning i november 2023.

Torbjörn Sjöström, VD Novus

Sammanfattning av resultat

Jämfört med den senaste mätningen från november 2023 är det samma fyra frågor som kvar i topp: sjukvården, skola och utbildning, lag och ordning samt invandring/integration.

Av de tio viktigaste frågorna anses Socialdemokraterna föra bäst politik i flest antal frågor. Mer specifikt, fyra stycken: sjukvården, skola och utbildning, landets ekonomi samt äldreomsorg. Sverigedemokraterna äger två frågor: lag och ordning och invandring/integration. Likaså Miljöpartiet: klimatet samt miljön. Och även Moderaterna: energipolitik samt försvaret. Resterande partier äger ingen sakpolitisk fråga.

Tabell 1: Nedan redovisas partiernas resultat för varje politisk fråga. De frågor som redovisas i tabellen är de tio politiska frågor som väljarna anser vara de viktigaste.

Pos. sakfråga	Sakfråga	jan-24	nov-23	juni-23	feb-23	nov-22	sep-22	aug-22	juli-22	juni-22	maj-22	jan-22	dec-21
1	Sjukvården	S 24%	S 27%	S 25%	S 23%	S 25%	S 24%	S 20%	S 23%	S 23%	S 20%	S 20%	S 24%
2	Skola och utbildning	S 19%	S 27%	S 22%	S 20%	S 22%	S 24%	S 20%	S 21%	S 21%	S 19%	S 21%	S 23%
3	Lag och ordning	SD 24%	S 24%	M/SD 21%	M 24%	SD 23%	SD 23%	SD 21%	M 21%	M 25%	M 23%	M 26%	M 23%
4	Invandring/integration	SD 32%	SD 32%	SD 33%	SD 29%	SD 31%	SD 34%	SD 30%	SD 27%	SD 28%	SD 29%	SD 32%	SD 31%
5	Landets ekonomi	S 27%	S 32%	S 30%	S 31%	S 30%	S 29%	S 27%	S 27%	S 30%	S 27%	S 27%	S 28%
6	Klimatet*	MP 24%	MP 26%	MP 22%	MP 21%	MP 24%	MP 24%	MP 20%	MP 22%	MP 19%	MP 18%	MP 15%	MP 20%
7	Energipolitik	M 18%	S 20%	S 21%	M 22%	M 23%	M 21%	M 23%	M 23%	M 26%	M 23%	M 23%	M 22%
8	Äldreomsorg	S 22%	S 25%	S 21%	S 20%	S 23%	S 21%	S 19%	S 22%	S 20%	S 18%	S 17%	S 20%
9	Försvaret	M 26%	M 28%	M 25%	M 26%	M 26%	S 26%	S 23%	M 23%	S 26%	M 25%	M 24%	M 22%
10	Miljön*	MP 25%	MP 27%	MP 23%	MP 23%	MP 24%	MP 24%	MP 20%	MP 22%	MP 19%	MP 18%	MP 15%	MP 20%

*Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga, från och med november 2022 delades frågan upp i två.

Tabell 2. Sakfrågorna i tabellen är sorterade i den ordning svenska folket prioriterar frågorna. Tabellen visar vilket parti svenska folket tycker har bäst och näst bäst politik i varje enskild sakfråga.

Pos.	Viktigaste Fråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD
1	Sjukvården	8%	2%	1%	10%	24%	10%	0%	8%
2	Skola och utbildning	8%	16%	2%	2%	19%	8%	1%	8%
3	Lag och ordning	21%	2%	1%	1%	19%	5%	1%	24%
4	Invandring / integration	9%	2%	3%	1%	19%	8%	2%	32%
5	Landets ekonomi	25%	2%	2%	1%	27%	5%	1%	7%
6	Klimatet*	9%	2%	5%	3%	11%	4%	24%	9%
7	Energipolitik	18%	3%	3%	4%	17%	5%	8%	13%
8	Äldreomsorg	6%	2%	1%	9%	22%	9%	1%	10%
9	Försvaret	26%	2%	1%	1%	18%	4%	1%	10%
10	Miljön	9%	2%	4%	2%	10%	4%	25%	7%

Anm. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön och cellen med näst högst värde ljusgrön. Exempelvis: i den viktigaste politiska frågan, sjukvården, anser det svenska folket att Socialdemokraterna (24%) har den bästa politiken, följt av Vänsterpartiet (10%) och Kristdemokraterna (10%) som anses föra näst bäst politik i frågan.

Svenskarnas viktigaste sakpolitiska frågor nedbrutet på riksdagspartierna

I svenskarnas viktigaste sakpolitiska fråga, sjukvården, anses Socialdemokraterna (24%) föra bäst politik. Vänsterpartiet (10%) och Kristdemokraterna (10%) anses föra näst bäst politik i frågan. Dock skiljer det 14 procentenheter mellan de två partierna och Socialdemokraterna. Socialdemokraterna (19%) "äger" även den näst viktigaste frågan, frågan om skola och utbildning, medan Liberalerna (16%) anses föra näst bäst politik i frågan. Sverigedemokraterna äger den tredje viktigaste frågan, frågan om lag och ordning, då 24% anser att de för den bästa politiken. Socialdemokraterna (21%) anses föra näst bäst politik i frågan.

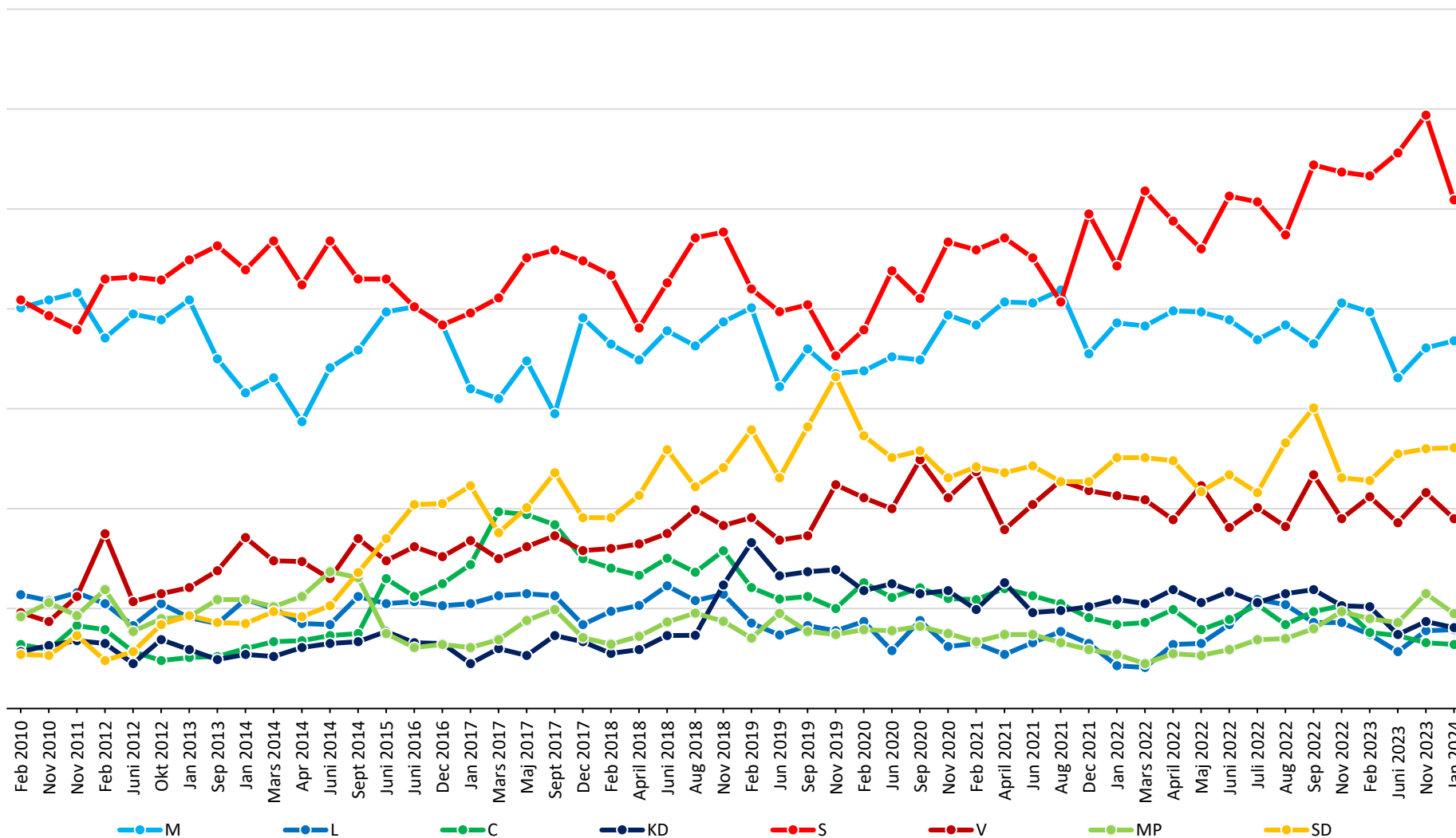
Enligt våra studier byggs väljarstödet upp enligt följande: Det börjar med förtroende, har man förtroende för partiföreträdarna blir politiken intressant och värd att titta på. Har man inte förtroende så är det inte troligt att politiken man för fram kommer att genomföras. Litar man inte på partiföreträdarna blir politiken ointressant. Litar man på dem blir politiken värd att titta på. Anser man sedan att politiken är bra så kan man tänka sig att rösta på partiet. Är ett parti starkt i de politiska sakfrågorna kommer det också synas i väljarbarometern.

Socialdemokraterna kan även i denna mätning påstås vara vinnare av det politiska sakfrågeägarskapet. Partiet anses föra bäst politik i fyra av de tio viktigaste frågorna och näst bäst politik i fem frågor. Vidare: Miljöpartiet anses äga två och vara näst bäst i två; Sverigedemokraterna anses äga två och vara näst bäst i en; Moderaterna anses äga två och vara näst bäst i två; Liberalerna anses vara näst bäst i en; Kristdemokraterna anses vara näst bäst i en; Vänsterpartiet anses vara näst bäst i en; och Centerpartiet anses varken äga eller vara näst bäst i någon fråga.

För mer information kontakta:

Torbjörn Sjöström, VD Novus

E-post: torbjorn.sjostrom@novus.se

Tabell 3. Sammanräkning av sakfrågeägandeskap per politiskt parti. Här är det totala sakfrågeägarskapet summerat per parti. En sammanräkning som vi sett ger en god bild av det totala stödet för ett parti i väljaropinionen. Även om sakfrågeägarskap inte säger allt, har vi över tid sett ett samband mellan sakfrågeägandeskap och opinionsstödet.

Positionering	Sakfråga	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	Inget/Vet ej
1	Sjukvården	8%	2%	1%	10%	24%	10%	0%	8%	37%
2	Skola och utbildning	8%	16%	2%	2%	19%	8%	1%	8%	36%
3	Lag och ordning	21%	2%	1%	1%	19%	5%	1%	24%	25%
4	Invandring/integration	9%	2%	3%	1%	19%	8%	2%	32%	25%
5	Landets ekonomi	25%	2%	2%	1%	27%	5%	1%	7%	29%
6	Klimat*	9%	2%	5%	3%	11%	4%	24%	9%	33%
7	Energipolitik	18%	3%	3%	4%	17%	5%	8%	13%	29%
8	Äldreomsorg	6%	2%	1%	9%	22%	9%	1%	10%	40%
9	Försvaret	26%	2%	1%	1%	18%	4%	1%	10%	36%
10	Miljön*	9%	2%	4%	2%	10%	4%	25%	7%	36%
11	Sysselsättning/arbetslösheten	20%	2%	2%	1%	22%	8%	0%	7%	38%
12	Pensioner	9%	2%	1%	4%	24%	8%	0%	9%	42%
13	Skatter	24%	2%	3%	1%	21%	9%	0%	9%	31%
14	Jämställdhet	11%	5%	3%	4%	22%	14%	3%	7%	32%
15	Boende	12%	2%	2%	2%	21%	9%	1%	6%	46%
16	Företagande/näringspolitik	31%	2%	5%	1%	16%	5%	0%	7%	33%
17	Barnomsorg	6%	3%	1%	7%	20%	7%	1%	7%	48%
18	Socialförsäkringarna	11%	3%	1%	3%	23%	10%	0%	8%	40%
19	Utrikespolitik	20%	3%	1%	2%	22%	4%	1%	8%	39%
20	Infrastrukturpolitik	13%	1%	3%	1%	18%	5%	2%	8%	49%
21	Fördelningspolitiken	10%	2%	2%	2%	18%	8%	1%	8%	50%
22	Djurrättsfrågor	3%	1%	5%	2%	6%	7%	15%	5%	56%
23	Privatiseringar	18%	2%	3%	1%	16%	12%	1%	6%	40%
24	Familjepolitik	7%	4%	3%	10%	24%	7%	1%	8%	36%
25	EU/EMU	15%	6%	2%	2%	19%	5%	2%	11%	40%
26	Integritetsfrågor	10%	2%	1%	1%	14%	5%	2%	12%	52%
27	Regionalpolitik	9%	2%	3%	3%	17%	5%	1%	7%	52%

Tabell 4. Sakfrågorna i tabellen är sorterade i den ordning svenska folket prioriterar frågorna. Tabellen visar vilket parti svenska folket tycker har bäst, och näst bäst politik i varje enskild sakfråga. Cellen med högst värde är färgad mörkgrön och cellen med näst högst värde ljusgrönt.